

УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Тип	Дисципліна загальної підготовки за вибором ЗВО 1
Код	К-10
Семестр	2
Загальна кількість кредитів / годин:	5 кредитів / 150 год.
Форма контролю	залік
Викладач	к. і. н., доцент, доцент кафедри української філології і культури Петрова І.В.
Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни:	«Історія економіки та економічної думки», «Регіональна економіка», «Філософія».
Місце у структурно-логічній схемі:	К-10. Українознавчі студії Викладається на першому році навчання
Форми навчання:	лекції, самостійна робота
Критерії оцінювання:	Поточиний контроль -100 балів
Мова викладання:	українська

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українознавчі студії як навчальна дисципліна. Формування українознавства як системи наукових знань. Феномен української культури в системі українознавчих студій. Національна культура як визначальний чинник українства, феномен національної самоідентифікації. Національна мова в системі українознавчого знання. Етногенез українців. Сучасні теорії етногенезу. Культурогенез українського народу в контексті українознавства. Витоки української культури. Феномен трипільської культури. Характерні риси культури ранньослов'янського періоду. Державні традиції на території України в період середньовіччя. Історичне значення Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у державотворчому процесі України. Проблема співвідношення сакрального та профанного (мирського, світського) в культурі. Визначення змісту поняття сакрального, складність його розуміння. Світ ікони. Літературні джерела іконографічних моделей. Ікона крізь призму християнського світогляду та біблійну антропологію. Іконографічний канон. Сакральна архітектура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. Літературознавчі імплікації категорій сакрального та профанного. Державні традиції на території України в ранньомодерну добу. Державні практики українців у складі Великого Князівства

Литовського. Значення традицій Речі Посполитої у формуванні державних поглядів та традицій українців ранньомодерної доби. Українська національна революція 1648 – 1676 рр. у контексті європейського розвитку. Українська державність у добу Руїни. «Золота осінь української державності» Кирила Розумовського. Феномен українського бароко. Українська національна ідея в добу модерну. Ментальність як вимір історичного буття українського народу. Відображення українського характеру в художніх творах: Т.Шевченко, І.Нечуй-Левицький, М.Коцюбинський, Л.Українка, О.Мурашко. Актуальні питання історії України радянського періоду. Сучасна наукова періодизація радянського періоду історії України. Радянські міфи історії України: шляхи подолання та уникнення нових міфів в історичній пам'яті громадян України. Взаємодія політичної еліти та інтелігенції: від співпраці до протистояння (тоталітарна доба). Пошук нових естетичних принципів (поява модернізму). Повсякденна культура радянського періоду. Незалежна Україна в новітню епоху. Українські визвольні змагання 1917 – 1921 рр. Періодизація історії України періоду незалежності. Специфіка української соціокультурної ситуації сьогодення. Релігія в соціокультурній системі сучасного суспільства. Історичні регіони України. Етнічна своєрідність матеріальної та духовної культури українців у регіональному дискурсі. Національні меншини України. Актуальні проблеми культури міжетнічних взаємин в Україні. Полікультурність. Україна і світ. Поняття діаспори, її основні ознаки, функції та типологія. Українська діаспора як історичний феномен. Роль української діаспори в процесі збереження національної культури. Культурні здобутки української діаспори.

Програмні результати навчання, визначені в освітній програмі:

ПРН – 11. Демонструвати здатність грамотно спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН – 13. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та між культурності.

ПРН – 31. Визначати особливості сучасного соціально-економічного й політичного розвитку українського суспільства та його перспективи.

ПРН – 32. Проявляти активну громадянську позицію і соціальну відповідальність, сформованість патріотичної свідомості і почуття любові до Батьківщини, готовність виконувати громадянський і конституційний обов'язок із захисту національних інтересів, територіальної цілісності і незалежності України.